

MANIT ajánlás a COVID-19 védőoltásról SM betegeknek (2021.01.12.)

A 2020-as évben a világméretű járvány alakította át életünket. A pandémia végét jelentheti a védőoltások széleskörű alkalmazása. Az Európai Gyógyszerügynökség önkéntes egyéneken végzett klinikai tesztelés hatékonysági és biztonságossági adatait értékeli, és csak szigorú standardoknak megfelelő vakcina forgalomba hozatalát engedélyezi. Az Európai Gyógyszerügynökség az ajánlás készítésének időpontjáig 2 vakcina forgalomba hozatalát engedélyezte, mindkettő ugyanolyan hatásmechanizmussal bír, hírvivő RNS-t (mRNS) tartalmaz. Az egyik vakcina a COMIRNATY, melynek **MANIT ajánlás a COVID-19 védőoltásról SM betegeknek (2021.01.12.)**

A 2020-as évben a világméretű járvány alakította át életünket. A pandémia végét jelentheti a védőoltások széleskörű alkalmazása. Az Európai Gyógyszerügynökség önkéntes egyéneken végzett klinikai tesztelés hatékonysági és biztonságossági adatait értékeli, és csak szigorú standardoknak megfelelő vakcina forgalomba hozatalát engedélyezi. Az Európai Gyógyszerügynökség az ajánlás készítésének időpontjáig 2 vakcina forgalomba hozatalát engedélyezte, mindkettő ugyanolyan hatásmechanizmussal bír, hírvivő RNS-t (mRNS) tartalmaz. Az egyik vakcina a COMIRNATY, melynek gyártója a **Pfizer/BioNTech** cég, és **2020. december 26-tól Magyarországon** ez elérhetővé vált (alkalmazási előirata interneten elérhető). Magyar vonatkozás, hogy a fejlesztésben Karikó Katalin professzor asszony is részt vett. A másik Európában forgalomba hozatali engedéllyel bíró vakcina a **Moderna**, **2021. január. 12-től** elérhető lesz **Magyarországon** is.

Az SM betegeket érintő legfontosabb kérdések:

Megkaphatják-e a COVID-19 védőoltást a sclerosis multiplex-szel (SM) élők?

IGEN

Az alábbiakban a nemzetközi és magyar SM szakértők álláspontját foglaljuk össze, mely a 2021.01.06-i szakértői konszenzusra alapul.

Veszélyes lehet számomra a védőoltás?

NEM

A korábbi vírusos megbetegedést megelőző védőoltásokkal történt tapasztalatok és a vakcinák hatásmechanizmusáról szóló ismeretek birtokában kijelenthető, hogy a védőoltások általánosságban nem okoznak állapotrosszabbodást vagy új SM-es tünetet, továbbá nem gyengítik az SM-re szedett gyógyszerek hatékonyságát.

Jelenleg nincs bizonyíték arra, hogy a COVID-19 védőoltás veszélyes lenne az SM betegekre, beleértve azokat is, akik az immunrendszerre ható gyógyszeres kezelést kapnak.

A jelenleg elérhető mRNS vakcinák közül egyik sem tartalmaz élő vírust, ami azt jelenti, hogy nincs bennük olyan "hordozó" vírus, ami megbetegítené a védőoltásban részesülő személyt. Így biztonságosnak tekinthető mindenkinél - bármilyen betegségmódosító gyógyszert is használjon.

Amennyiben állapotrosszabbodása zajlott és/vagy megadózisú szteroid terápiaiban részesült, kérjük beszélje meg kezelőorvosával, hogy mikortól javasolt a védőoltás!

Megkaphatom a védőoltást, akkor is, ha betegségmódosító gyógyszert szedek?

IGEN

Néhány betegségmódosító gyógyszer csökkentheti a védőoltások hatékonyságát, mivel megakadályozzák, hogy a szokásos ütemben teljeskörű immunválaszt hozzon létre az immunrendszer. Ez a COVID-19 vakcinára is érvényes. Az immunmoduláns terápiaiban részesülők vírus elleni immunválasza gyengébb lehet.

Azonban még a nem teljes értékű védettség is védettség, ezért az adott SM terápiától függetlenül érdemes alkalmazni a védőoltást.

Fontos, hogy nem javasolt az immunmoduláns gyógyszerek elhagyása vagy dózisának csökkentése a védőoltás hatékonyságának növelése érdekében, mert úgy az SM-es visszaesés kockázata lehet nagyobb.

A védőoltást lehetőleg akkor kell alkalmazni, amikor az immunológiai betegség – pl. sclerosis multiplex - nyugalmi fázisban van. Ha tervezetten immunszuppresszív kezelés indul, akkor - ha megoldható - előtte javasolt oltani, mivel a kezelés csökkentheti az oltás által kiváltott immunválaszt. Az oltás akkor a leghatékonyabb, ha az immunszuppresszió mértéke alacsony. A következő kezelések csökkenthetik az oltás hatékonyságát: Ocrelizumab (Ocrevus), fingolimod (Gilenya), siponimod (Mayzent), alemtuzumab (Lemtrada) és cladribine (Mavenclad). A többi immunmoduláns kezelés - glatiramer acetate (Copaxone), teriflunomide (Aubagio), dimethyl fumarate (Tecfidera), béta interferonok (Rebif, Betaferon, Avonex, Plegridy), és natalizumab (Tysabri) – valószínűleg nem befolyásolja a COVID-19 elleni vakcina hatékonyságát.

Fontos kihangsúlyozni, hogy a védőoltást követően időre van szükség a megfelelő védettség kialakulásához, ezért alapvető, hogy a járványügyi előírásokat betartsuk. **A vakcinák második dózisa után legalább 7 nappal alakul ki a megfelelő védettség.**

Fontos tudni, hogy ugyan a vakcina véd a tünetekkel járó COVID-19 fertőzés ellen, a beoltott egyén tünetmentes hordozóként továbbra is terjesztheti a fertőzést a környezetében. Ezért az **óvó rendszabályokat mindaddig tartani kell, míg a kormányhatározatok javasolják.**

Vannak más szempontok, amik befolyással vannak a védőoltásra?

IGEN

Minden ember kockázata különbözik és azt egyéni körülmények is befolyásolják. Lényeges, hogy a megfelelő választást a kezelőorvosával beszélje meg.

Sok minden nem ismert még a védőoltás hatékonyságát illetően SM betegeknél és azoknál, akik immunmoduláns terápiában részesülnek. Érthető, hogy a védőoltásról szóló döntéshozatalt mindez nehezzé teszi. A védőoltással kapcsolatos tapasztalatokat rendszeresen követjük és igyekszünk a pácienseinket rendszeresen informálni.

Kötelező-e a védőoltás?

NEM

Aki jelentkezett a vakcinainfo.gov.hu weboldalon, megkaphatja a védőoltást. A védőoltásra senki sem kötelezhető.

Kínai vagy orosz vakcinát kapok, ha később jelentkezem a védőoltásra?

NEM

Csak a szakhatóságok által befogadott, a kellő engedélyezéssel átjutott (lásd European Medicines Agency, Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet) védőoltás lesz elérhető. A kínai és orosz vakcinák még nem jutottak túl a kötelező teszteléseken.

Milyen mellékhatások várhatóak?

A mellékhatások hasonlóak az influenza elleni védőoltás mellékhatásaihoz (fájdalom az injekció helyén, hidegrázás, láz, izomfájdalom előfordulhat).

Fel szeretnénk hívni a figyelmet, hogy maga a vírus több immunológiai problémát okoz, mint a védőoltás!

Források:

<https://www.mssociety.org.uk/what-we-do/news/ms-society-medical-advisers-release-consensus-statement-covid-19-vaccines>

[\(https://www.facebook.com/mr1kossuthradio/videos/j%C3%B3-reggelt-magyarorsz%C3%A1g-karik%C3%B3-katalin/404319934135073/](https://www.facebook.com/mr1kossuthradio/videos/j%C3%B3-reggelt-magyarorsz%C3%A1g-karik%C3%B3-katalin/404319934135073/)

<https://www.youtube.com/watch?fbclid=IwAR089IFMr19bA7iUhLQQQDxSzNcYGxd7GH5HasFpyjGqWMfvaCgm0dWkI4&v=KpTrYCMzZmo&feature=youtu.be>